

نام درس: جامعه شناسی سلامت   تعداد و نوع واحد: 2 واحد نظری   دروس پیش نیاز:
 رشته و مقطع تحصیلی: آموزش بهداشت- کارشناسی ارشد   دانشکده: بهداشت
 گروه آموزشی: آموزش بهداشت   نام مدرس: دکتر علی مهتری
 ترم تحصیلی: 1   سال تحصیلی: 95-96   تاریخ شروع ترم: 95/11/25   تاریخ پایان ترم: 96/4/25

□ شرح مختصری از درس:

□ از آنجایی که رفتار انسانها در جامعه شکل می گیرد و آنچه از انسان سر می زند متاثر از عوامل اجتماعی ، فرهنگی جامعه می باشد و به تعبیر دانشمندان انسان حیوان فرهنگی است برای ایجاد تغییر رفتار موثر بر انسانهای جامعه و تاثیر آن بر ارزشها ، هنجارها و مولفه های اجتماعی امری ضروری است لذا آشنایی دانشجویان با نقش جامعه شناسی در ارتقاء سلامت و معلومات زیربنایی در این راستا ضروری است .

□ هدف کلی:

□ آشنا کردن دانشجویان با نقش جامعه شناسی در ارتقای سلامت و کاربرد مسائل اجتماعی و فرهنگی در این راستا هدف کلی در این درس است . در این درس سعی می شود که دانشجویان معلومات زیر بنایی را جهت درک و بهتر ارائه دادن طرحهای مداخله آموزش و ارتقای سلامت کسب نمایند

□ اهداف اختصاصی درس (به تعداد سرفصلها و جلسات هدف نوشته شود):

از دانشجویان انتظار می رود پس از پایان دوره بتوانند:

1 اهداف جزئی: دانشجو قادر باشد:

- 1- جامعه را تعریف نمایند.
2. جامعه شناسی سلامت و پزشکی را توضیح نمایند
3. تاریخچه جامعه شناسی پزشکی را بیان نمایند
4. دگرگونی های معاصر در بهداشت و پزشکی را تشریح نمایند
- 5- آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت را تعریف نمایند.
- 6- دیدگاه های آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت نسبت به مقوله بیماری و سلامت را توضیح نمایند
- 7- دگرگونی های معاصر در بهداشت و پزشکی را تشریح نمایند
- 8- پزشکی اجتماعی را تعریف کرده و زمینه مطالعاتی آن را بیان نمایید
9. جامعه شناسی در پزشکی را تعریف نموده و زمینه مطالعاتی آن را بیان نمایید
10. تفاوت دیدگاه جامعه شناسی پزشکی با جامعه شناسی در پزشکی و پزشکی اجتماعی را در زمینه مقوله سلامت بیان نمایند.
11. انواع مطالعات جامعه شناسی پزشکی با توجه به هدف را بیان نمایید
12. عوامل اجتماعی و رفتاری تعیین کننده سلامت را بیان نمایید
- 13- اصالت فرد و جامعه را توضیح دهد
- 14 دیدگاه آنها را در جامعه شناسی سلامت توضیح دهید.
- 15- جامعه پذیری را تعریف نمایید
- 16- شیوه های جامعه پذیری را توضیح دهید

- 17- کاربرد جامعه پذیری را در ارتقاء سلامت بیان نمایید
- 18- رابطه جامعه پذیری با فرهنگ پذیری را توضیح دهید
- 19- فرهنگ را تعریف نمایید و خصوصیات عمده آن را بیان نمایید
- 20- رابطه فرهنگ با سلامت را در ارتقاء سلامت جامعه تشریح نمایید
- 21- رابطه فرهنگ و جامعه را در جامعه شناسی سلامت توضیح دهید
- 22- ارزشها را تعریف نمایید و ویژگیهای آن را بیان نمایید
- 23- کار کردهای اجتماعی ارزش ها در جامعه شناسی سلامت را بیان نمایید
- 24- هنجارهای اجتماعی را تعریف نمایید و انواع هنجارهای اجتماعی را توضیح دهید
- 25- چگونه از ارزشها و هنجارها در جهت ارتقا سلامت در جامعه می توان استفاده نمود
- 26- تحرک اجتماعی را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرید
- 27- دلایل تحرک اجتماعی و فواید آن را بیان نمایید
- 28- نقش اجتماعی و پایگاه اجتماعی را توضیح دهید
- 29- کاربرد نقش اجتماعی و پایگاه اجتماعی را در ارتقاء سلامت را بیان نمایید
- 30- نهاد اجتماعی را تعریف و خصوصیات آن را بیان نمایید.
- 31- انواع نهاد ها را بیان نموده و کارکرد آنها را بیان نمایید
- 32- ارتباط سلامت و بیماری با نهاد خانواده را تشریح نمایید
- 33- کنترل اجتماعی را تعریف نمایید و کاربرد آن در جامعه شناسی سلامت بیان نمایید
- 34- انواع وسایل کنترل اجتماعی را بیان نمایید
- 35- نظریه ساختار گرایی را تعریف نمایند
- 36- مهمترین مولفه های مورد تاکید نظریه ساختارگرایی را بیان نمایند
- 37- کاربرد نظریه ساختار گرایی را در زمینه مقوله سلامت بیان نمایند.
- 38- نظریه کارکرد گرایی را تعریف نمایند
- 39- مهمترین مولفه های مورد تاکید نظریه کارکرد گرایی را بیان نمایند
- 40- کاربرد نظریه کارکرد گرایی را در زمینه مقوله سلامت بیان نمایند.
- 41- نظریه مبادله را تعریف نمایند
- 42- مهمترین مولفه های مورد تاکید نظریه مبادله را بیان نمایند
- 43- کاربرد نظریه مبادله را در زمینه مقوله سلامت بیان نمایند.
- 44- نظریه کنش متقابل را تعریف نمایند
- 45- مهمترین مولفه های مورد تاکید نظریه کنش متقابل را بیان نمایند
- 46- کاربرد نظریه کنش متقابل را در زمینه مقوله سلامت بیان نمایند.
- 47- ویژگی های شاخص های بهداشتی در جامعه شناسی سلامت را بیان نمایید
- 48- انواع مختلف شاخصهای کمی و کیفی بهداشتی برای ارزیابی سلامت را بیان نمایید
- 49- انحرافات اجتماعی و آسیبهای اجتماعی را تعریف نمایید
- 50- انواع انحرافات اجتماعی و آسیبهای اجتماعی در جامعه را بیان نمایید
- 51- رابطه نظم، نظارت اجتماعی با انحرافات اجتماعی را تشریح نمایید

□ استراتژی آموزشی (روشهای تدریس):

- * سخنرانی □ * کنفرانس □ * بحث گروهی □ بحث در گروههای کوچک □
□ کارگاه آموزشی □ Round □ PBL □ Case Report □ Morning Report □

□ وسایل کمک آموزشی: تخته وایت بورد-ماژیک- ویدئوپروژکتور

□ وظایف و تکالیف دانشجویان:

مشارکت فعال در کلاس- گوش دادن فعال- پاسخ به سؤالات -ارائه کنفرانس- شرکت در روش های تدریس جدید-نوشتن پی
پر هایی با موضوع مشخص- تکمیل کارپوشه- خلاصه کردن مباحث درس- پیدا کردن و نقد مقالات
□

□ نحوه ارزشیابی دانشجویان:

مراحل ارزشیابی: □ مرحله ای □ * □ تکوینی □ *
حضور و غیاب.....5.....درصد از نمره نهایی
فعالیت کلاسی و انجام تکالیف.....15.....درصد از نمره نهایی
امتحان میان ترم.....20.....درصد از نمره نهایی
امتحان پایان ترم.....60.....درصد از نمره نهایی
نوع امتحان میان ترم: □ شفاهی □ تشریحی □ * چند گزینه ای □ صحیح و غلط □ جور کردنی
نوع امتحان پایان ترم: □ شفاهی □ * تشریحی □ * چند گزینه ای □ صحیح و غلط □ جور کردنی

منابع:

1. Coffey A. Education and Social Change (Sociology & Social Change). Buckingham: Open University Press; 2001.
2. Lupton D. Medicine as Culture: Illness, Disease and the Body in Western Societies . London : Sage Publications Ltd; 2003.
3. Moon G, Gillespie R. Society and health: an introduction to social science for health professionals. London: Routledge; 1995.

4-مقدمات جامعه شناسی دکتر محسنی

5-جامعه شناسی پزشکی دکتر محسنی

6-جامعه شناسی پزشکی آرمسترانگ

7- مبانی جامعه شناسی بروس کوئن

8-جزوه آموزشی و فایل های پاورپوینت

